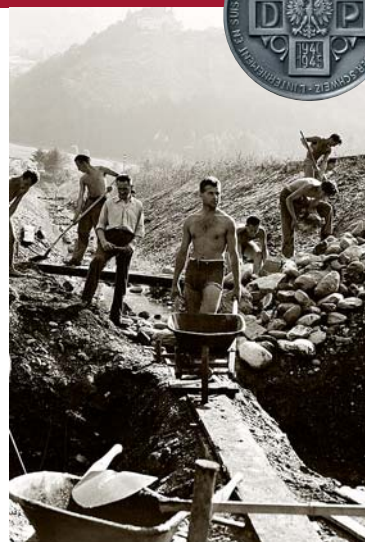

Szwajcaria 1940 - 1945

Gen. Bronisław Prugar-Ketling,
dowódca 2.DSP,
szef tajnej komórki AK Berno,
pseudonimy Mars, Radlicz

„Praca dla Szwajcarii – nauka dla Polski”.
Żołnierze budowali drogi, mosty,
karczowali lasy i likwidowali nieużytki.
Inni zdobywali wykształcenie

Dwudziestego czerwca 1940 roku 2.DSP licząca 12 500 żołnierzy z bronią i sprzętem przekroczyła granice Szwajcarii. Jej postawa bojowa, tak różna od bezładnych, zdemoralizowanych oddziałów francuskich, zrobiła ogromne wrażenie. Dzięki osobistym zaletom gen. Bronisława Prugara-Ketlinga, wiedzy, rozwadze, z jaką działał w tej trudnej, skomplikowanej sytuacji politycznej, udało się wywalczyć znośne warunki internowania, utrzymać wojskowy charakter dywizji. Żołnierze, rozlokowani w małych obozach na terenie całej Szwajcarii, wykonywali ważne prace dla obronności tego kraju. Budowali drogi, mosty, karczowali lasy i likwidowali nieużytki, zwiększyli dwukrotnie areał pól uprawnych.

W utworzonych obozach akademickich setki młodych żołnierzy uzupełniało swoją wiedzę i zdobywało dyplomy renomowanych szwajcarskich uczelni. Tysiące podniosło swoje kwalifikacje zawodowe. Dyscyplina i pracowitość budziły uznanie i szacunek Szwajcarów.

Gen. Sikorski uważał 2.DSP za pełnowartościową jednostkę PSZ. Gen. Prugar-Ketling był w stałym, tajnym kontakcie z Naczelnym Wodzem w Londynie i Dowódcą AK w Warszawie. W tej konspiracyjnej działalności miał pseudonimy Mars, Radlicz i Baca. Otrzymywał rozkazy i przysyłał meldunki. Działała dobrze zorganizowana tajna sieć dowodzenia, która dysponowała radiostacją, utrzymująca łączność radiową pomiędzy okupowaną Polską a Londynem. Działała komórka wywiadu dostarczająca niezwykle cennych informacji dla brytyjskiego i amerykańskiego wywiadu, obsługująca szlak kurierski Warszawa-Londyn, szkoliła i zasilala oficerami francuski ruch oporu. W końcowej fazie wojny żołnierze z 2.DSP walczyli we Francji w utworzonych przez siebie oddziałach partyzanckich.

Internowanie wykazało, jak bardzo wartościowa i wszechstronna była kadra oficerska II Rzeczypospolitej. Potrafiła sprostać stawianym zadaniom, często nawet nie w ramach wojskowej specjalności.